

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 1 Δεκεμβρίου 2006

ΕΡΕΥΝΑ: ΤΟΝΙΖΕΙ ΤΙΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

Ευρώπη -Παιδεία παπαγαλία

Παιδεία που προωθεί την απο-
μνημόνευση άχρηστων γνώσεων,
που υπερτονίζει τις κοινωνικο-
οικονομικές

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

διαφορές, που δεν
είναι αυτόνομη,
που δεν εμπνέει
και δεν υποστη-
ρίζει τους

μαθητές και τους φοιτητές της
προσφέρει, εκτός τριών σκανδι-
ναβικών χωρών, η Ευρώπη.

ΣΕΛ. 20,45 • ΑΡΘΡΟ «Ε» ΣΕΛ. 8

ΑΠΟΨΕΙΣ

Ευρώπη απαίδευτη

ΝΟΣΕΙ σ' ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση –με εξαίρεση τις σκανδιναβικές χώρες– η εκπαίδευση και η Ελλάδα βρίσκεται και σ' αυτό το ζήτημα στις τελευταίες θέσεις. Ακρως απογοητευτικά είναι τα στοιχεία έρευνας της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα οποία δόθηκαν στη δημοσιότητα.

Η ΠΙΟ ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ διαπίστωση είναι, ότι το επίπεδο της Παιδείας των Ευρωπαίων πολιτών παραμένει ανεπαρκές, αφού υψηλό ποσοστό (25%) εγκαταλείπει πριν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

ΕΙΝΑΙ ΦΑΝΕΡΟ, ότι τα μεγαλεπήβολα σχέδια της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ενίσχυση και αναβάθμιση της Παιδείας έμειναν στα χαρτιά, προφανώς γιατί δεν χρηματοδοτήθηκαν και οι κυβερνήσεις των κρατών-μελών δεν επέδειξαν το ανάλογο ενδιαφέρον. Η κρίση που υπάρχει στην ελληνική εκπαίδευση δεν είναι μεμονωμένο, αλλά πανευρωπαϊκό φαινόμενο.

ΕΙΧΕ διακηρυχθεί στη διάσκεψη της Λισσαβώνας το 2000, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θέτει στόχο να αναδειχθεί ως το 2010 η δυναμικότερη και ανταγωνιστικότερη οικονομία της γνώσης. Η Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, παραθέτοντας εκτιμήσεις επιστημόνων από όλες τις χώρες της Ευρώπης, διαπιστώνει, ότι ο στόχος δεν θα επιτευχθεί.

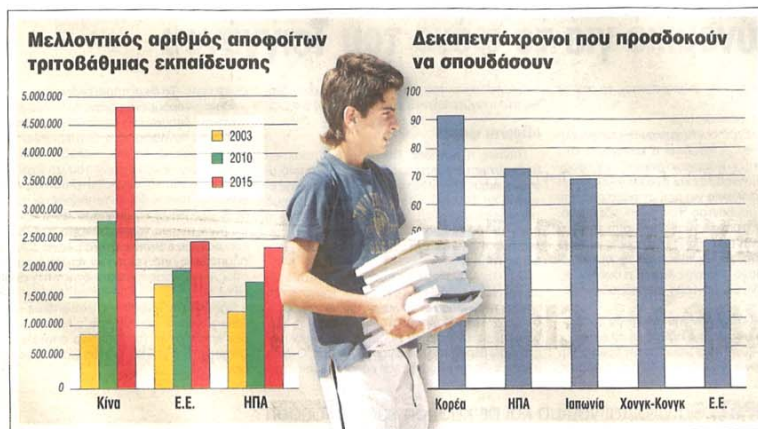
Η ΜΕΓΑΛΗ πληγή είναι τα συστήματα διδασκαλίας, που δεν οδηγούν στη μάθηση και στην πνευματική καλλιέργεια, ώστε να αναπτυχθεί η δημιουργικότητα του μαθητή, αλλά στην απομνημόνευση –τη γνωστή παπαγαλία– άχρηστων γνώσεων. Μαθητές και φοιτητές διδάσκονται και υποχρεώνονται να φορτώσουν το μυαλό τους με γνώσεις, που δεν πρόκειται να εφαρμόσουν ποτέ στην επαγγελματική τους ζωή.

ΕΙΝΑΙ ΛΑΘΟΣ, λοιπόν, να υποστηρίζουμε, ότι η Ελλάδα πρέπει να αντιγράψει τα συστήματα άλλων ευρωπαϊκών χωρών για να μεταρρυθμίσει και να εκσυγχρονίσει το εκπαιδευτικό της σύστημα.

ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ να στραφεί αλλού, δηλαδή σε χώρες όπου η εκπαίδευση έχει προχωρήσει με άλματα. Τέτοιες χώρες, που έχουν ξεπεράσει την Ευρώπη, κατά τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, είναι η Κίνα, η Ινδία και η Κορέα.

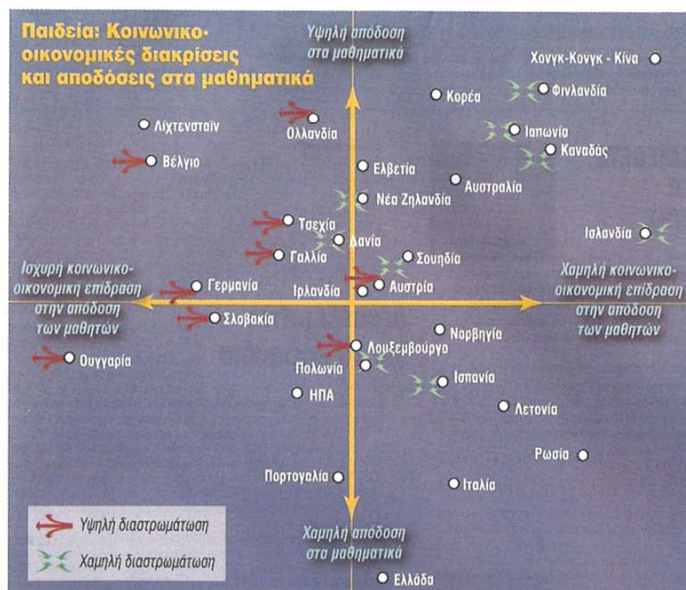
ΕΧΕΙ ΜΕΙΝΕΙ, λοιπόν, η άλλοτε πρωτοπόρος στην Παιδεία γηραιά ήπειρος, με πραγματικά γηραιά, ξεπερασμένα και σε βαρειά κρίση εκπαίδευση, η οποία μεταρρυθμίζεται μόνο στα λόγια. Η αποτυχία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σαφώς οφείλεται στην υποτίμηση της εκπαίδευσης ως καθοριστικού παράγοντα και της οικονομικής ανάπτυξης. Έχουν επικρατήσει στενά οικονομιστικές αντιλήψεις και λογικές της αγοράς, που θέτουν σε δεύτερη μοίρα τον άνθρωπο.

Η ΕΥΡΩΠΗ της Οικονομίας, των τραπεζιτών, του κεφαλαίου και των στυγνών τεχνοκρατών παραμέρισε τελείως την παράδοση της Ευρώπης του ανθρωπισμού και των πνευματικών αξιών. Θα μείνει, λοιπόν, συραγός στον κόσμο;

ΣΕ ΚΡΙΣΗ η Παιδεία στην Ευρώπη • Η Ελλάδα ο συνήθης ουραγός

Πανευρωπαϊκή η παπαγαλία

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΒΥΣΣΕΛΛΕΣ
Της ΝΤΑΝΙ ΒΕΡΓΟΥ

Εκπαιδευτικά συστήματα που δεν υποστηρίζουν τους μαθητές και τους φοιτητές τους, που δεν έχουν αυτονομία, που εντείνουν τις κοινωνικο-οικονομικές διαφορές.

Συστήματα διδασκαλίας σε σχολεία και πανεπιστήμια που βασίζονται στην απομνημόνευση και που γεμίζουν τους μαθητές με γνώσεις που δεν χρησιμοποιούνται και δεν εφαρμόζονται στην επαγγελματική ζωή. Δύσκαμπτα, γραμμικά, στατικά και βαρετά συστήματα παιδείας. Αυτή είναι η εικόνα της γνώσης που προσφέρει η Ευρώπη, με λιγότερες εξαιρέσεις τις σκανδιναβικές χώρες Φινλανδία, Σουηδία και Δανία, σύμφωνα με εισήγηση της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της οποίας πρόεδρος είναι ο ευρωβουλευτής του ΠΑΣΟΚ, Νίκος Σηφονιάδης.

Μακρινό όνειρο

Σίγουρα η εικόνα αυτή -όπως τόνισαν επιστήμονες και πολιτικοί από κάθε άκρη της Ευρώπης- δεν θα επιτρέψει στην Ευρωπαϊκή Ένωση να επιτύχει τους στόχους που έθεσε στη Λισαβόνα το 2000, για να γίνει η Ευρώπη μέχρι το 2010 η δυναμικότερη και ανταγωνιστικότερη οικονομία της γνώσης. Το επίπεδο παιδείας των Ευρωπαίων πολιτών παραμένει ανεπαρκές. Μόνο το 75% των νέων ηλικίας 22 ετών έχει ολοκληρώσει κάποια μορφή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ ένας στους πέντε μαθητές εγκατα-

λείπει πρόωρα το εκπαιδευτικό σύστημα. Επιπλέον, η συμμετοχή στην εκπαίδευση και την κατάρτιση καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους παραμένει χαμηλή με μόνο ένα ποσοστό μικρότερο του 10% να συμμετέχει στη διά βίου μάθηση.

Μένει στάσιμη

Η Ευρώπη μένει στάσιμη και χειροτερεύει την ώρα που χώρες όπως η Κορέα, η Κίνα και η Ινδία, που κάποτε την ακολουθούσαν την προσπερνούν, επισήμανε ο Αντρέας Σολέιχερ, διευθυντής του τμήματος ανάλυσης των εκπαιδευτικών συστημάτων του ΟΟΣΑ, που παρουσίασε συγκριτική μελέτη των ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών συστημάτων με εκείνα άλλων χωρών του πλανήτη. «Χαρακτηριστικότερο στοιχείο όλων είναι εκείνο που μετρά την επιθυμία των 15χρονων να σπουδάσουν σε διάφορες χώρες του πλανήτη».

Στην Κορέα το ποσοστό της επιθυμίας των νέων αυτών φτάνει το 92%, ακολουθούν οι ΗΠΑ με 72%, η Ιαπωνία με 69%, το Χονγκ Κονγκ με 60% και η Ευρώπη με 50%.

Σήμερα, η Ευρώπη μετρά 4 εκατομμύρια απόφοιτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και το 2015 θα μετρά λίγο λιγότερους. Οι ΗΠΑ μετρούν σήμερα 2,3 εκατομμύρια απόφοιτους και το 2015 θα μετρά περίπου 4 εκατομμύρια. Αντίθετα η Κίνα, που σήμερα έχει 6,3 εκατομμύρια απόφοιτους μέχρι το 2015 θα έχει διπλάσιο αριθμό (12,5 εκατομμύρια) ενώ η Ινδία που σήμερα έχει περίπου 4 εκατομμύρια απόφοιτους μέχρι το 2015 θα έχει 10,2 εκατομμύρια.

Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση οι προ-

βλέψεις είναι το ίδιο αποθαρρυντικές αφού η Κίνα που μετρά λιγότερους από 1 εκατομμύριο απόφοιτους μέχρι το 2015 θα μετρά σχεδόν 5 εκατομμύρια, ενώ Ευρώπη και ΗΠΑ που σήμερα έχουν 1,8 και 1,2 εκατομμύρια απόφοιτους αντίστοιχα, το 2015 θα έχουν 2,5 εκατομμύρια απόφοιτους η κάθε μία.

Η χώρα μας, πάντως, βρίσκεται στην τελευταία θέση στις μετρήσεις του ΟΟΣΑ για την αυτονομία των ιδρυμάτων δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αλλά και στις πρώτες στη λίστα των εκπαιδευτικών συστημάτων που εμφανίζουν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ σχολείων στις αποδόσεις των μαθητών. Επίσης, η Ελλάδα είναι μία από τις πρώτες χώρες στην λίσμακα της κοινωνικο-οικονομικής επίδρασης στην απόδοση μαθητών και φοιτητών.

Άλλοι στόχοι

Η μαθησιακή και επαγγελματική κινητικότητα είναι ακόμα ένας στόχος που είχε θέσει η Ευρώπη στη Λισαβόνα και δεν έχει προχωρήσει, ενώ πρόδος στη δημιουργία συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης έχει σημειωθεί μόνο σε λίγα ευρωπαϊκά κράτη.

Όσο για την εισαγωγή του ιδιωτικού μέγιστου στη χρηματοδότηση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων η επιτροπή επιδομαμάτων της σκανδιναβικής μοντέλου, όπου επενδύονται μεγάλα κρατικά ποσά στην εκπαίδευση, με την καθολική πρόβλεψη στην παιδεία, τις υψηλές επιδόσεις, την αυτονομία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, την εφαρμοσμένη χρησιμότητα που προσφέρουν στους μαθητές τους, εμφανιστική ονειροπία.